

ה'התפעלות ופיינו בהאמתחת היינו הגוף
וראנו. והנה כסף אש כפי אמתחתו,
פי' מלאנו עצמנו מלא האות ומדות
רעות רח"ל. וגשז אותו בידינו. עשינו
תשובה בכל כחנו לעקור ולשרש כל הרע
מאיתנו ועכ"ז. וכסף אחר הורדנו, פי'
אח"כ נתעורר בנו עוד תאות אחרות,
לא ידענו מי שם כהפנו באמהחיותינו.
כלומר לא ידענו איך ומה לשיט עצות
בנפשו אש חלילה אין עבודתנו שלמה
ופי"ז נתעורר בנו בכל עת תאות
אחרות, או שחלילה מחמת שפגמנו עד
הנה אין לנו יכולים לעלות מעמקי
ההומריות והחשכות ונחשלו מאד ידיו
בעבודת הקודש, וכמו כן מרבים וידוי
דברים לפני הצדיק והצדיק הרוצה את
לבם הגשבר וניתן בתוכם אזי התחיל
לרעות אותם ולחזקם ולדבר על לבם
לאמר, בני אל יפול לבבכם מזה ח"ו
בהם רואים בכל עת אף אחר עשותכם

תשובה שנתעורר לכם תאה רק
אש תכינו לבבכם אליו יתכ"ש אזי טהר
ידיים יוסיף אומץ, וזהו. ויאמר אליהם,
הצדיק בלשון רכה. שלום לכם אל תיראו,
כי חסוד ומקובל ומרולה עבודתכם מאד
לפני הבורא ב"ה ולא תפול ארלה שום
עבודה ומבוקש טוב אשר עשיתם עד הנה
ואל יפול לבבכם חלילה ממה שנתעורר
בכם פעמים איזו תאה ומחשבה לא
טובה חדשו כי, אלהיכם ואלהי אביכם
נתן לכם מסמון באמתחיותכם. פי'
בהתאות המהעוררות בכם בכל פעם
מחדש. הוא מחמת שיש בהם גלויות
קדושות ובוה שאתם עושים תשובה
אמתית עליהם בזה אתם גורמים שגם.
כספכם בא אלי, שאתם מעלים אותם
לשרשם וזה עיקר של נסיון הזה יהי
רצון שמכה לעשות תשובה שלמה ופי"ז
ובא לציון גואל במהרה בימינו אמן:

כי הנה כל תקות האדם בזה העולם היא רק על ידי התקרבותו אל הצדיק שיכול להאיר לו עצה על כל דבר, כי האדם, כשהוא לעצמו, אינו שורה בתוך צמצום וקטנות המוחין, ואינו יודע איך לתת לעצמו עצה בכל דבר, שהרי חושך לו, ואינו רואה אור אלקותו יתברך המאיר לו איך להתנהג, ולכן יש לו ספיקות ובלבולים הרבה ואינו יודע מה לעשות, וזו נקראת מדת הדין, שהוא ענין של צמצום, שנתצמצם ונתקטן מוחו, ואינו מבין מה יש לו לעשות, אבל כשהוא בא אל הצדיק, שאצלו מאיר אור אלקותו יתברך בהארה גדולה מאד, אצלו יכול לקבל חסדים גדולים להמתיק מעל עצמו את הדין והצמצום.

כי אצל הצדיק מאיר אור החכמה שהוא ענין של חסד בחינת (וזהו לך צד). אל נהירו רחממתא, שהשם א"ל שהוא חסד, וכמו שכתוב (תהלים נב) חסד אל כל היום, שהוא אור החכמה, ומאיר אצל הצדיק כשמש בצהרים, ולכן כשארם בא בחשכותו וקטנות מוחו אל הצדיק, ושואל ממנו עצה, מיד נדלק אצלו אור גדול מחכמת הצדיק, ומאירה לו הדרך מה יש לו לעשות.

ומגלה לנו רבינו ז"ל כאן עוד מעם, למה עצת הצדיק מועילה לאדם, כי כתיב (משלי יא) תשועה ברוב יועץ, כשהוא מתייעץ עם הצדיק, זהו כאילו הוא מתייעץ עם השכינה שהיא ש'ורש ג'שמת כ'נסת י'שראל ה'קדושים (ראשי תיבות שכינ"ה), כי הצדיק כלול מכל נשמות ישראל ביחד, ועל שם זה נקרא רוב, על שם שהוא כרבים דמי, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים על משה רבינו עליו השלום (תענית ט), משה, אידי דנפיש זכותיה כרבים דמי. כי הוא כלול מכל נשמות ישראל ביחד, וכן אמרו חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח ט) אשה אחת

ילדה במצרים ששים רבוא בברם אחר, זה משה ששקול כנגד ששים רבוא, כי הוא נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, וכל כיסופו ורצונו היה להכניס השגת אלקותו יתברך בתוך כל אחד ואחד מישראל, ולכן כל הבא אליו היה נמשך עליו הארת השכינה, ונחשב כאילו עומד לפני השכינה, וכמבואר בדברי רבינו ז"ל בענין וידוי דברים לפני הצדיק (ליקוטי מוהר"ן חלק א', סימן ד), שבשעה שאדם מתוודה לפני הצדיק, והצדיק נכלל באין סוף ברוך הוא, זה נחשב כאילו מתוודה לפני השם יתברך, עיין שם.

ולכן כשבא לשאול עצה מפי הצדיק, אינו מתקיים אצלו "תשועה ברוב יועץ", שתהיה לאדם תשועה על ידי שהתייעץ עם הצדיק שנקרא רוב, ואז אפילו אם אחר כך לא עלתה לו יפה מעצתו, הוא יודע שהכל הגיע לו על פי משפט שלמעלה, שכך היה רצונו יתברך, ואין לו שום קושיות וספיקות כלל, מה שאין כן אם לא היה מקבל עצת הצדיק, אינו היה אפשר שתגיע לו רעה בלי גזר דין של מעלה, רק הוא משך זאת על עצמו מחמת טיפשות דעתו וכסילות שכלו, ואז נכנסים בו קושיות וספיקות על הנהגותיו יתברך חס ושלום, בבחינת (משלי יט) "אולת אדם תסלף דרכו", שהכסילות של האדם מסלפת ומעקמת את דרכו ונותנת לו עצה רעה, ואחר כך, "על ה' יזעף לבו", שיש לו טענות על השם יתברך חס ושלום, והכל מחמת שהלך אחר שכל עצמו ולא קיבל עצת הצדיק.

אבל מיד שאדם מקבל עצת הצדיק, זהו כמו שמקבל עצת השם יתברך, ואז אף פעם לא יכשל, כי ידע היטב שכל מה שיאדע לו הוא רק על פי משפט שלמעלה, ולכן אשרי מי שזוכה להיות

שְׁבוּנָה בְּנִין צָרִיךְ לְבָנוֹת בְּחֻמָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי כד,
 ג): בְּחֻמָּה יִבְנֶה בֵּית, וּבִדְאִי הַבּוֹנֶה בְּחֻמָּה לֹא
 יִתְמַסֵּךְ, וְאֲדִרְבָּא, יִתְעַשֵּׂר וְיִתְקַיֵּם בּוֹ: בְּחֻמָּה יִבְנֶה
 בֵּית וְכו', וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלְאוּ. אָבֵל מִי שֶׁבּוֹנֶה בְּלֹא
 חֻמָּה, מַעֲנִישִׁין אוֹתוֹ בַּעֲנִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה יִתְבַּהֵּה
 חֻמָּתוֹ בְּבַחֲיִנַת: "חֻמַּת הַמַּסָּכִין בְּזוּיָה" (קִהְלֵת ט, טז),
 מָדָה כְּנֶגֶד מָדָה. וְעַל-יְדֵי מַצּוֹת סָפָה, הוּא בְּמִדְרַגַּת
 תּוֹרָה פַּנ"ל, וְהַתּוֹרָה הִיא מְקוֹר כָּל הַחֻמּוֹת, בְּשִׁבְלֵי זֶה
 מֵתָר לוֹ לְבָנוֹת, כִּי בִדְאִי יֵשׁ לוֹ חֻמָּה. וְסִימָן לְדָבָר:
 וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה וַיָּבֵן, עַל-יְדֵי מַצּוֹת סָפָה הֵתָר לוֹ
 לְבָנוֹת. לֵב, רֹאשֵׁי-תִבּוֹת "לוֹ בֵּית", לֵב זֶה הַתּוֹרָה; בֵּית
 מִבְּרָאשִׁית, לָמ"ד מְלַעֲיָנִי כָּל יִשְׂרָאֵל, הֵינוּ כָּלֵל הַתּוֹרָה
 וְכו' :

נח

קִדְּם שֶׁאָמַר הַתּוֹרָה "אֲנֹכִי" בְּלִקְוִיטִי א' סִימָן ד', סִפֵּר
 מַעֲשֵׂה זֶה: מַעֲשֵׂה בְּאִישׁ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי הַבַּעַל-שֵׁם-
 טוֹב זְכוּרָנוֹ לְבָרְכָה שֶׁהָיָה חוֹלָה וְנִחָלָשׁ מְאֹד, וְשָׁלַח
 אִישׁ אֶחָד לְהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זְכוּרָנוֹ לְבָרְכָה, שֶׁיִּבְקֹשׁ אֶת
 הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זְכוּרָנוֹ לְבָרְכָה שְׂשִׁסַּע אֱלֹיוֹ, הֵינוּ
 שֶׁהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זְכוּרָנוֹ לְבָרְכָה יִסַּע לְהַחֲוִלָּה. וְכֵן הָיָה,
 וּבָא הָאִישׁ הַשְּׁלִיחַ הַפַּנ"ל לְהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זְכוּרָנוֹ
 לְבָרְכָה וְסִפֵּר לוֹ כָּל הַפַּנ"ל, שֶׁזֶּה הָאִישׁ הוּא חוֹלָה

וּשְׂבָקָשׁ מִמֶּנּוּ שְׂיִסַּע אֱלִיו. וְנִסַּע אֱלִיו הִבְעֵל-שֵׁם-טוֹב
 זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה. בְּדֶרֶךְ שָׂאֵל הָאִישׁ הַשְּׁלִיחַ לְהִבְעֵל-שֵׁם-
 טוֹב זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה: אֵיךְ שֶׁשִּׁמְעָתִי מִכֶּם, שֶׁכְּשֶׁאָדָם
 עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּוֹדָאִי לֹא יָמוּת קֹדֶם זְמָנוֹ, וְזֶה
 הָאִישׁ הַחוּלָה, כְּמִדָּמָה שֶׁעָשָׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת,
 וְהוּא אִישׁ כָּשֵׁר בְּאֵמֶת, וְעַדִּין לֹא בָּא בַּיָּמִים כָּל-כָּף,
 וּמִפְּנֵי מָה לֹא יִתְרַפֵּא מִחֲלָיו. הִשִּׁיב הִבְעֵל-שֵׁם-טוֹב
 זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה לְהַשְּׁלִיחַ: אֵמֶת, כָּף אֲמַרְתִּי וּבְוֹדָאִי כֵן
 הוּא, וְזֶה הָאִישׁ הַחוּלָה הַנִּ"ל גַּם-כֵּן עָשָׂה תְּשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת עַל כָּל חֲטָאָיו, וְזֶה שֶׁלֹּא נִתְרַפֵּא עַדִּין הוּא
 מִחֲמַת שֶׁלֹּא הִתְוֹדָה חֲטָאָיו לְפָנַי צְדִיק אֱמֶתִי, וְזֶה שֶׁאֲנִי
 נוֹסֵעַ אֱלִיו, בְּכַדִּי שִׁיתְּוֹדָה, וּבָאֵם שִׁיתְּוֹדָה לְפָנַי, תִּכְף
 יִתְרַפֵּא, וּבָאֵם שֶׁלֹּא יִרְצֶה לְהִתְוֹדוֹת לְפָנַי, תִּכְף יִכְבֹּד
 עָלָיו חֲלָיו וַיִּתְחִיל לְצַעֵק אוֹי וְאֲבוֹי עַל כָּל אֵיבָרָיו וַיִּגְדִּי
 וְרָגְלָיו וַיָּמוּת, כִּי בְּאֵמֶת בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים, הֵינּוּ בְּבֵית-
 דִּין שֶׁל מַעְלָה, אֵין עָלָיו שׁוּם חֲטָא וְעֵבְרָה כָּלֵל, כִּי
 עָשָׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כָּל הַחֲטָאִים כִּמוֹ שֶׁצָּרִיכִין
 לַעֲשׂוֹת, וְאַחֵר הִסְתַּלְקוּתוֹ לֹא יִהְיֶה לְהִקְלָפוֹת
 וְהַחֲצוֹנִים שׁוּם אַחֲזָה בּוֹ, כִּי כָּבֵד תִּקֵּן כָּל מָה שֶׁפָּגַם,
 וּבָאֵם שִׁיתְּוֹדָה לְפָנַי, אֲזִי תִכְף יִתְרַפֵּא, וּבָאֵם שֶׁלֹּא
 יִתְוֹדָה, אֲזִי יֵשׁ עוֹד כַּחַ לְהַחֲצוֹנִים שֶׁיִּנָּקְמוּ בּוֹ בְּעוֹלָם
 הַזֶּה בְּכָל גּוֹפּוֹ וְאֵיבָרָיו עַד שְׁיָמוּת. וְכֵן הִנֵּה, שֶׁבָּא אֱלִיו
 הִבְעֵל-שֵׁם-טוֹב זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה, וְאָמַר לְהַחוּלָה בְּזֶה

ה'שון: אָמַר מֶה שְׁאַתָּה יוֹדֵעַ, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, וְאֲנִי יוֹדֵעַ גַּם-כֵּן, הֵינּוּ שִׁיתוּדָה לְפָנָיו כָּל הַחֲטָאִים. וְאָמַר לוֹ כֹּךְ שְׁלֹשָׁה פְעָמִים, וְלֹא רָצָה לוֹמַר. וְתִכָּף הִתְחִיל לְצַעֵק הוּא וְאַבּוּי עַל גָּדֹל כְּאֵב כָּל אֵיבָרָיו, וְצַעֵק בְּתַמְרוֹרִים בְּפִרוּטְרוֹט עַל כְּאֵב כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר מֵאֵיבָרָיו, כִּי הִתְחִילוּ לְהִשָּׁבֵר, שְׁקוֹרִין "בְּרַעֲכִין", כָּל עֲצָמוֹתָיו שֶׁל כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר. וְצַעֵק כֹּךְ מִתּוֹךְ חָלָיו אֵיזָה זְמַן עַד שְׁמֵת, כִּמּוֹ שֶׁאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָּהּ. וְהַמַּעֲיָן בְּמֵאמַר "אֲנֹכִי" הֵנָּה יָבִין הֵיטֵב עֲנִין זֶה הַסְּפּוּר:

נט

סֵדֶר הַזְּמָנִים שֶׁל אֲמִירַת הַמַּאמְרִים הַנוֹדְעִים לָנוּ:
מֵאמַר "אֶקְרָקָתָא", סִימָן ג', שְׁמַעְתִּי שְׁנֵאמַר בַּשַּׁבָּת
הָרֵאשׁוֹן שְׁנֵכְנֵס רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָּהּ לְבִרְסָלָב,
סוֹף שְׁנַת תַּקס"ב.
מֵאמַר "אֲנֹכִי", סִימָן ד', נֶאמַר בְּזִלְאֲטִיפְלִיעַ בַּשְּׁבֻעוֹת.
מֵאמַר "בְּחִצּוֹצְרוֹת", סִימָן ה', נֶאמַר בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה
תַּקס"ג.
מֵאמַר "קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ", סִימָן ו', נֶאמַר בַּשַּׁבָּת-
תְּשׁוּבָה שְׁאַחֵר זֶה.

גידול השיער, משא"כ כשממשיך לעשות דברים המגבירים התאווה, לא מועיל מה שגם מגדל שיער כאשה.

ופעמים רבות יש באדם יצר לגדל שיער מפני שנשמטו משורש נוקבא ולכן רוצה להתיפות כאשה, וממילא כמו שאצל אשה לא מועיל גידול השיער להקטין התאווה, כך אצלו, ודוקא אצל שרש זכר שאצלו גידול השיער גנאי, שם מועיל גידול השיער, ובפרט כשעושה זה כדי להתגנות.

(ה) בין פ' שילוח טמאים לפ' סוטה, נדחקה פ' גזול ונשבע לשקר שנאמרה בסו"פ ויקרא, וחזרה פה להוסיף דין וידוי, וזכות הכהנים בגזל הגר, והוא פלא מה ענינו לכאן (ועי' בעה"ט ע"ד הרמז).

ואפשר דאחר שהודיע מצות שילוח טמאים, בא לבאר מעלת הכהנים שמצריכה הרחקת הטמאים ממקום מושבם, דע"י נתינת גזל הגר לכהנים ניכרת מעלתם, דיש להם נשמה כללית, והנותן להם נחשב כאילו נתן לנגזל או ליורשו, דהם כלולים בנשמות הכהנים. ומדהוסיף גם מצות וידוי, יש ללמוד ענין הוידוי לפני הכהן והצדיק, דיש בזה כפרה, וד"ל. ומיד אח"כ פ' סוטה, דגם אותה מביאים אל הכהן שיכיר אותה לכאן או לכאן, ודו"ה. כנלע"ד להציע, והבוחר יבחר.

רגיל אסור להקל שער, י"ל דהוא כמו שאסור בענבים לחים ויבשים משום הרחקה מהיין, ה"ה בזה, ועי'.

והנה מצינו במשנה כמ"פ שקוראים לקרבנות נזיר בשם תגלחת — עי' פ"ד משנה ז' — האיש מגלח על נזירות אביו כו', פ"ו משנה ו' — תגלחת הטומאה כיצד כו' ומביא קרבנותיו בשמיני כו' תגלחת הטהרה כיצד — הי' מביא ג' בהמות כו' ולדברינו י"ל מדוע קרא ע"ש התגלחת, הרי לכ' היא רק הפסקת הנזירות, ויותר חשוב הקרבנות, אבל להנ"ל י"ל דכיון שמפסיק הנזירות, הופך השיער לגורם כעס, וגילוחו עושה תיקון יותר מאשר הקרבן.

ובגמ' ריש נזיר באותו בחור שנזר ואכל שמעון הצדיק מנזירותו, נדר הבחור שיגלח שער. ויש להתבונן מדוע נדר לגדלו כנזיר ואח"כ לגלחו, ולא גילחו מיד. אבל לדברינו י"ל דרצה תחילה לקדש השיער כמות שהוא, ואח"כ לגלחו (דה"י קשה לו להיות נזיר לעולם). ודו"ה.

(ד) במ"ש בפרי צדיק דגידול שיער מגביר הכעס ומקטין התאווה, יש להתבונן במה שרואים היום להיפך, דעפי"ר המגדלים שער כנשים נוטים יותר לתאווה.

וי"ל דכאשר רוצה להקטין התאווה ומשתדל לפרוש מעניני תאווה, אז מועיל